

Ministerie van Justitie

Directoraat-Generaal Wetgeving, Internationale Aangelegenheden en Vreemdelingenzaken

Directie Vreemdelingenbeleid

Postadres: Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Bezoekadres

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Telefoon (070) 3 70 79 11
Fax (070) 3 70 79 72
www.justitie.nl

Datum	30 oktober 2007
Ons kenmerk	5510735/07
Uw kenmerk	2070800650
Bijlage(n)	1
Onderwerp	Vragen van het lid De Wit over een ongewenstverklaring en mogelijke schending van artikel 3 EVRM

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Hierbij deel ik u mee dat de vragen van het lid De Wit (SP) over een ongewenstverklaring en mogelijke schending van artikel 3 EVRM, ingezonden 26 september 2007, worden beantwoord zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief.

De staatssecretaris van Justitie,

Antwoorden van de staatssecretaris van Justitie op de vragen van het lid De Wit (SP) over een ongewenstverklaring en mogelijke schending van artikel 3 EVRM (ingezonden 26 september 2007, nr 2070800650).

Vraag 1:

Kent u de zaak van de heer T.G.?'¹

Antwoord 1:

Ja.

Vraag 2:

Hoe is het mogelijk dat er wordt geoordeeld dat een vreemdeling die ongewenst is verklaard 'geen belang' heeft bij een beroep tegen een besluit over een aanvraag tot verlening of verlenging van een verblijfsvergunning?

Antwoord 2:

In jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (verder: de Afdeling) is een vaste lijn zichtbaar geworden over de wijze waarop de rechterlijke toets dient plaats te vinden, indien sprake is (geweest) van een ongewenstverklaring².

De Afdeling overweegt ambtshalve dat artikel 67, derde lid, Vreemdelingenwet 2000 aan de ongewenstverklaring het gevolg verbindt dat de vreemdeling geen rechtmatig verblijf kan hebben, zolang de ongewenstverklaring voortduurt. Belang bij toetsing in rechte van een afwijzing van een aanvraag tot verlening of verlenging van een verblijfsvergunning, dan wel intrekking van een vergunning, is bij samenloop daarvan met een besluit tot ongewenstverklaring, eerst aan de orde, indien laatstvermeld besluit wordt vernietigd of ingetrokken, dan wel de ongewenstverklaring wordt opgeheven.

De vreemdeling heeft derhalve, zolang hij ongewenst is verklaard, geen belang bij een beroep tegen een besluit in een verblijfsprocedure. Immers, dit beroep kan nimmer tot rechtmatig verblijf leiden. Een besluit omtrent een verblijfsvergunning kan niet door de rechtbank worden getoetst zolang de vreemdeling ongewenst is verklaard.

Vraag 3:

Acht u een beroep op artikel 3 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM), het artikel dat stelt dat niemand mag worden onderworpen aan foltering en aan onmenselijke of vernederende behandelingen of straffingen, van voldoende belang in een procedure? Zo nee, waarom niet?

¹ IND-nummer 0103.14.4002

² Zie o.m. ABRS 6 juli 2006, nr. 200510434/1, JV 2006, afl. 12, nr. 347.

Antwoord 3:

Ja, een beroep op artikel 3 EVRM acht ik van voldoende belang in een procedure. De toets ten aanzien van het artikel 3 EVRM vindt plaats in de procedure inzake de (opheffing van de) ongewenstverklaring.

Vraag 4:

Hoe verhoudt de bescherming die artikel 3 EVRM biedt zich tot artikel 67 van de Vreemdelingenwet, waarin staat dat een ongewenst verklaarde vreemdeling geen rechtmatig verblijf kan hebben? Kunt u artikel 94 Grondwet bij uw antwoord betrekken, waarin staat dat wettelijke voorschriften geen toepassing hebben indien dit niet verenigbaar is met een ieder verbindende bepalingen van verdragen?

Antwoord 4:

Indien een ongewenst verklaarde vreemdeling aannemelijk heeft gemaakt dat hij gegronde redenen heeft om aan te nemen dat hij bij terugkeer naar zijn land van herkomst een reëel risico loopt om te worden onderworpen aan een behandeling in de zin van artikel 3 EVRM zal hij nu niet worden uitgezet naar het land van herkomst. Artikel 3 EVRM verplicht de lidstaten om uitzetting van een vreemdeling naar zijn land van herkomst achterwege te laten indien die uitzetting in strijd zou komen met het verbod op onmenselijke of vernederende behandeling. Dit verbod van artikel 3 EVRM is absoluut en ook een ongewenst verklaarde vreemdeling wordt hier door beschermd. Echter blijft op de ongewenstverklarde vreemdeling de plicht rusten om Nederland zelfstandig te verlaten en mitsdien zelf gevolg te geven aan zijn vertrekplicht. Indien daartoe de mogelijkheid bestaat, kan de vreemdeling worden uitgezet naar een veilig derde land. Eerst als de ongewenst verklaarde vreemdeling aannemelijk heeft gemaakt dat artikel 3 EVRM duurzaam in de weg staat aan uitzetting naar zijn land van herkomst, en hij bovendien heeft aangetoond dat er geen derde land is waar hij zich zal kunnen vestigen, kan de vreemdeling om opheffing van zijn ongewenstverklaring verzoeken. Dat is volstrekt in lijn met (de jurisprudentie op) artikel 3 EVRM, aangezien dat artikel alleen de uitzetting verbiedt indien die uitzetting in strijd zou komen met het verbod op onmenselijke of vernederende behandeling. Om die reden is er geen aanleiding om met een beroep op artikel 94 van de Grondwet artikel 67 van de Vreemdelingenwet 2000 opzij te zetten.

Vraag 5:

Deelt u de mening dat iemand die een risico loopt bloot te worden gesteld aan onmenselijke behandeling nooit mag worden uitgezet?

Antwoord 5:

Ja, artikel 3 EVRM verzet zich tegen uitzetting naar een land waar hij/zij een risico loopt bloot te worden gesteld aan onmenselijke behandeling als bedoeld in artikel 3 EVRM. Dit laat onverlet dat betrokkene, gelet op zijn vertrekplicht, wordt geacht te vertrekken naar een derde land. Voorts wordt opgemerkt dat indien betrokkene geen gehoor geeft aan zijn vertrekplicht hij, indien daar de

mogelijkheid toe bestaat, mag worden uitgezet naar een veilig derde land. Dit geldt eveneens voor vreemdelingen die ongewenst zijn verklaard.

Vraag 6:

Kunt u uitsluiten dat iemand die een rechtsmiddel heeft aangewend tegen een ongewenstverklaring dan wel via een advocaat het verzoek heeft ingediend de ongewenstverklaring op te heffen, kan worden uitgezet voordat een beslissing is genomen op dit rechtsmiddel of verzoek? Zo neen, waarom niet? Welke rol speelt een beroep op artikel 3 EVRM hierbij?

Antwoord 6:

Tegen een beschikking waarbij de vreemdeling met toepassing van artikel 67 Vw ongewenst is verklaard, kan een bezwaarschrift worden ingediend. Tegen het besluit op bezwaar staat beroep bij de rechtbank open. Het indienen van een bezwaarschrift leidt er evenwel niet toe dat de werking van de beschikking hangende de behandeling van het bezwaarschrift wordt opgeschort. De beschikking heeft onmiddellijke werking.

Indien de vreemdeling zich beroept artikel 3 EVRM zal, alvorens een besluit te nemen over de ongewenstverklaring, hieraan worden getoetst.